

Zarządzenie Nr 21/2023
Wójta Gminy Widawa
z dnia 10 marca 2023 roku

w sprawie przyjęcia Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Widawa

Na podstawie art. 30 ust. 2 pkt. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40) oraz art. 22 ust. 4 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2022 r. poz. 840) oraz §18 rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 26 maja 2011 roku w sprawie prowadzenia rejestru zabytków, krajowej, wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków oraz krajowego wykazu zabytków skradzionych lub wywiezionych za granicę niezgodnie z prawem (Dz. U. z 2021 r. poz. 56)

zarządzam, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się Gminną Ewidencję Zabytków Gminy Widawa w formie zbioru kart adresowych zabytków z terenu Gminy Widawa.

§ 2

Zbiór kart adresowych zabytków znajdujących się w Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Widawa stanowi załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 3

Gminna Ewidencja Zabytków Gminy Widawa ma charakter zbioru otwartego i podlegać będzie aktualizacji.

§ 4

Wykonanie zarządzenia powierza się Kierownikowi Referatu Inwestycji, Środowiska i Spraw Komunalnych.

§ 5

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

GEZ		KARTA ADRESOWA ZABYTKU		3. Miejscowość	
1. Nazwa		2. Czas powstania		BRZYKÓW	
KOŚCIÓŁ P.W. ŚW. JANA CHRZCICIELA w zespole kościoła parafialnego		1860 r. -1872 r. rozbudowany 1900 r.			
7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym					
Widok kościoła od strony południowo-zachodniej.					
				4. Adres	
				Brzyków 9 98-170 Władawa Działka nr ewid. 589 Obręb: 0001 Brzyków	
				5. Przynależność administracyjna	
				Województwo: łódzkie Powiat: łaski Gmina: Władawa	
				6. Formy ochrony	
				Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Władawa (Uchwała Nr XXVI/169/09; Uchwała Nr XXXVII/232/17)	

8. Historia, opis i wartości.

Parafia w Brzykowie istniała już w XV w. Pierwotnie znajdował się tu drewniany kościół p.w. św. Anny, który uległ zniszczeniu w XVIII w. Budowę obecnej świątyni rozpoczęto w 1860 r. staraniem ówczesnego proboszcza ks. Kazimierza Janego; ukończono ją w 1872 r. W 1900 r. powiększono kościół dobudowując prezbiterium z wieloboczną absydą i zakrytą oraz wzniesiono wieżę na sygnaturkę w kalenicy nawy. W latach 30. XX w. przeprowadzono remont fundamentów oraz dobudowano wieżę i dwa aneksy boczne. Kościół jednonawowy; złożony z prezbiterium zamkniętego wieloboczną absydą (od wewnątrz półkolistą) oraz szerszej wydłużonej, prostokątnej nawy, do której przylega kwadratowa u podstawy wieża, ujęta po bokach parą symetrycznych, prostokątnych aneksów, lekko zryzaltowanych w stosunku do ścian bocznych nawy. Bryła zwarta z dominantą w formie masywnej wieży u podstawy prostopadłościowej, zwieńczonej wieloboczną, ażurową latarnią, nakrytą hełmem baniastym z kulą i krzyżem. Elewacje trykowane na gładko, z wydzielonym uskokiem cokolem. Symetryczne, rytmizowane regularnie rozmieszczoneymi, smukłymi, prostokątnymi otworami okiennymi, zwieńczonymi półkolistic, które w ścianach nawy komponowane są w płytkie i wysokie arkady. Poziomą artykulację ścian nawy i prezbiterium stanowi gzyms kordonowy, ciągnący się w połowie wysokości okien. Fasadą z jednoosiową, trójkondygnacyjną wieżą i flankującymi ją aneksami. W elewacji wieży prostokątna, półkolistic zamknięta przeszklona wnęka z figurą Serca Jezusowego. Wnętrze jednonawowe, z krótkim prezbiterium zamkniętym półkolistą absydą, nakryte wspólnym, płaskim stropem. W południowo-zachodniej części nawy chór muzyczny. Kościół pozbawiony cech stylistycznych, jest świadkiem historii parafii oraz ważnym dla lokalnej społeczności obiektem sakralnym.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji.

Stan zachowania kościoła dobry. W celu ochrony wartości zabytkowych prace remontowe i konserwatorskie należy prowadzić z zachowaniem historycznej struktury budowlanej oraz w uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków.

Widok kościoła od strony południowo-wschodniej.

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

mgr Kinga Balcerzak

Kinga Balcerzak

Grudzień 2022 r.

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

*dotyczy zabytków nie wpisanych do rejestru zabytków i nie włączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ	KARTA ADRESOWA ZABYTKU		3. Miejscowość BRZYKÓW
1. Nazwa	CMENTARZ PRZYKOŚCIELNY W GRANICACH OGRODZENIA w zespole kościoła parafialnego p.w. św. Jana Chrzciciela	2. Czas powstania XV w. – data erygowania parafii wraz z kościołem 1860 r. – budowa obecnego kościoła	
7. Fotografia z opisem wskazujący/n orientację w stosunku do terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym Widok od strony zachodniej			4. Adres Brzyków 9 98-170 Widawa Działka nr ewid. 589 Obręb 0001 Brzyków
			5. Przynależność administracyjna Województwo: łódzkie Powiat: łaski Gmina: Widawa
			6. Formy ochrony Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Widawa (Uchwała Nr XXVI/169/09 z dnia 10.03.2009 r.; Uchwała Nr XXXVII/232/17 z dnia 06.03.2017r.)

8. Historia, opis i wartości

Parafia w Brzykowie została erygowana w XV w., wówczas znajdował się drewniany kościół pw. św. Anny, prawdopodobnie w tym samym czasie powstał pierwszy cmentarz przykościelny. W 1860 r. rozpoczęto budowę obecnego kościoła muranego. Cmentarz przykościelny jest obecnie nieczynny. Przypuszcza się, że wraz z budową nowego kościoła, teren wokół został odpowiednio zagospodarowany. Teren wokół kościoła jest wyгородzony, porośnięty jest trawą. Wokół kościoła została wykonana droga procesyjna z kostki granitowej. Przy ogrodzeniu od strony południowej ulokowany jest drewniany krzyż misyjny. Trudno ustalić dokładną datę powstania ogrodzenia. Parkan ma formę ustawionych na podmurówce i połączonych mурowanymi słupkami metalowych przęseł. Murowane i otynkowane słupki zwieńczone są jednospadowymi daszkami. Brama wejściowa i furtka obsadzone na słupkach o większych rozmiarach. Całość ogrodzenia tworzy spójną całość. Dawny cmentarz przykościelny jest materialnym świadkiem historii parafii oraz ważnym elementem krajobrazu i dziedzictwa kulturowego wsi.

Widok od południowej

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji
Stan zachowania zadawałający. Naprawy wymagają liczne ubytki tynku na słupach ogrodzeniowych.

Prace w obrębie dawnego cmentarza należy prowadzić w uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków z poszanowaniem historycznej kompozycji mając na względzie właściwą ekspozycję kościoła.

Widok od strony południowo-zachodniej

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

Agata Bamberska
Luty 2023 r.

Agata Bamberska

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)

dotyczy zabytków nie wpisanych do rejestru zabytków i nie włączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ		KARTA ADRESOWA ZABYTKU		3. Miejscowość
1. Nazwa		2. Czas powstania		BRZYKÓW
PLEBANIA przy kościele parafialnym p.w. św. Jana Chrzciciela		1928 r.		
7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym Widok od strony południowej				
				4. Adres
				Brzyków 9 98-170 Widawa Działka nr ewid. 589 Obręb 0001 Brzyków
				Województwo: łódzkie Powiat: łaski Gmina: Widawa
				6. Formy ochrony Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Widawa (Uchwała Nr XXVI/169/09 z dnia 10.03.2009 r.; Uchwała Nr XXXVII/232/17 z dnia 06.03.2017r.)

Plebania przy kościele parafialny pw. Św. Jana Chrzciciela została zbudowana w 1928 r. Budynek usytuowany naprzeciwko kościoła parafialnego od strony zachodniej. Plebania znajduje się przy drodze wojewódzkiej łączącej miejscowości Łódź i Wieluń. Budynek plebanii założony został na rzucie prostokąta z gankiem od strony wschodniej i przybudówką od strony północnej oraz kolumnowym portykiem poprzedzającym wejście główne od strony południowej. Dom parterowy z poddaszem użytkowym, przykryty dachem czterospadowym, z wydatną facjatą od strony południowej oraz trójkątnym szczytem na poziomie połaci dachowej od strony zachodniej. Dach kryty blachą płaską z umieszczonymi w połaci niewielkimi okienkami doświetlającymi strych. Budynek murowany z cegły, otynkowany. Elewacje gładkie, rytmizowane prostokątnymi otworami okiennymi zamkniętymi łukiem odcinkowym z wydatnymi profilowanymi gzymsami podokiennymi oraz gzymsem wieńczącym. Częściowo zachowana historyczna stolarka otworowa. Fasada budynku 7-osiowa ukształtowana symetrycznie z drzwiami w osi centralnej, z 3-osiową wystawką o dekoracyjnej formie szczytu, umieszczoną na osi i portykiem kolumnowym w przyziemiu, nakrytym balkonem z ozdobną balustradą. Plebania formą i charakterem nawiązuje do tzw. architektury dworkowej, wyróżnia się na tle innych budynków wsi. Jest ciekawym przykładem budownictwa okresu międzywojennego oraz ważnym elementem oraz dziedzictwa kulturowego wsi.

Widok od strony wschodniej

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan zachowania budynku dobry. Na elewacji budynku widać miejscowe ubytki w tynku. Ewentualne działania naprawcze i konserwatorskie należy prowadzić uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków.

Widok od strony północno-zachodniej

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

Agata Bamberska
Luty 2023 r.

Agata Bamberska

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)

dotyczy zabytków nie wpisanych do rejestru zabytków i nie włączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ		KARTA ADRESOWA ZABYTKU		3. Miejscowość
1. Nazwa		2. Czas powstania		BRZYKÓW
CMENTARZ PARAFIALNY		XV w. – data erygowania parafii 1890 r.		
7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiącym archeologicznym				
Widok od strony wschodniej				
				
4. Adres				
Brzyków 98-170 Widawa Działka nr ewid. 144 Obręb 0001 Brzyków				
5. Przynależność administracyjna				
Województwo: łódzkie Powiat: łaski Gmina: Widawa				
6. Formy ochrony				
Brak miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego				

Parafia w Brzykowie erygowana została w XV w., natomiast cmentarz rzymsko-katolicki założony został w 1890 r. Cmentarz parafialny zlokalizowany jest w północnej części miejscowości Brzyków, przy drodze Brzyków – Wielka Wieś. Teren cmentarza posiada kształt trapezu oraz jest ogrodzony murem parkanem. Wejście na cmentarz bramą główną ulokowaną w wschodnim odcinku ogrodzenia, zaakcentowane ażurową metalową bramą, zawieszoną na wysokich ceglanych i otynkowanych słupach zwieńczonych czterospadowym daszkiem i betonowymi krzyżami. Nekropolia z historycznym ogrodzeniem, zachowanym czytelnym układem kwater i historycznymi nagrobkami, z których najstarszy pochodzi z 1890 r. Cmentarz o wartościach zabytkowych jest ważnym miejscem dziedzictwa skarlanego i kulturowego wsi.

Skala mapy 1:2000

Stan zachowania cmentarza dobry. Stan zachowania ogrodzenia zły, wymaga podjęcia prac remontowych. Prace na terenie nekropolii i przy naprawie ogrodzenia należy prowadzić w uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków.

Widok od strony wschodniej

Agata Bamberska
Luty 2023 r.

GEZ	KARTA ADRESOWA ZABYTKU		3. Miejscowość
1. Nazwa	BRAMA I OGRODZENIE cmentarza parafialnego	2. Czas powstania	BRZYKÓW
7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym			
Widok bramy od strony wschodniej. 			4. Adres Brzyków 97-170 Widawa Działka nr ewid. 144 Obręb: 0001 Brzyków 5. Przynależność administracyjna Województwo: łódzkie Powiat: łaski Gmina: Widawa 6. Formy ochrony Brak miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Cmentarz parafialny w Brzykowie zlokalizowany jest w północnej części miejscowości, przy drodze Brzyków-Wielka Wieś. Teren nekropoli ma kształt trapezu, jest wygradzony i dostępny bramą od strony wschodniej oraz furka w południowo-zachodnim narożniku. Ogrodzenie cmentarza od południa i wschodu ma formę murowanego parkanu złożonego z pełnych, kamiennych przęseł nakrytych dwuspadowym betonowym daszkiem, łączonych ceglanyimi słupkami zwieńczonymi czterospadowymi czapami. Wejście główne na cmentarz znajduje się na osi wschodniego odcinka ogrodzenia. Zaakcentowane jest ażurową metalową bramą zawieszoną na wysokich ceglanych i otynkowanych słupkach zwieńczonych czterospadowymi daszkami z profilowanym gzymsiem i betonowymi krzyżami. Ogrodzenie z 2 poł. XIX w., cechują wartości zabytkowe.

Widok ogrodzenia od strony wschodniej.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan zachowania ogrodzenia zły. Struktura kamiennego i ceglanego muru jest niekompletna i niestabilna. Widoczne pęknięcia muru oraz liczne ubytki cegieł, kamienia i zaprawy (w licu oraz zwieńczeniach parkanu). Metalowe skrzydła bramy są skorodowane i wymagają zabezpieczenia.

Wskazany jest pilny kompleksowy remont bramy i ogrodzenia, z zachowaniem jego historycznej struktury budowlanej i formy architektonicznej. Prace należy prowadzić w uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków.

Południowo-wschodni narożnik ogrodzenia.

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

mgr Kinga Balcerzak

Kinga Balcerzak

Grudzień 2022 r.

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)

WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW

Aleksandra Stępień

*dodczy zabytków nie wpisanych do rejestru zabytków i nie włączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ		KARTA ADRESOWA ZABYTKU		3. Miejscowość
1. Nazwa	KAPLICZKA		2. Czas powstania	1937 r.
7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym Widok od strony południowo-zachodniej				4. Adres
				Grabówie 9 98-170 Władawa
				Działka nr ewid. 137 Obręb 0009 Grabówie
				5. Przynależność administracyjna
				Województwo: łódzkie Powiat: łaski
				Gmina: Władawa
6. Formy ochrony				Brak miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

8. Historia, opis i wartości

Kapliczka została zbudowana w 1937 r. w miejscowości Grabówie. Zlokalizowana jest przy drodze gruntowej łączącej miejscowości Zborów i Grabówie. Kapliczka w rzucie prostokąta, ściany murowane z cegły, otyłkowane, dach dwuspadowy z wydatnym okapem od frontu i umieszczonym w kalenicy krzyżem, pokrycie dachu wtórne wykonane z blachodachówki. Kapliczka posiada dwa otwory okienne zamknięte półkoliście wypełnione drewnianymi oknami oraz dwuskrzydłowe, drewniane drzwi wejściowe. Przed wejściem do kapliczki wtórnie wykonane zadaszenie o konstrukcji stalowej i pokryciem z tworzywa sztucznego. W tylnej ścianie szczytowej półkolistą wnęką z krzyżem. Teren wokół kapliczki wyłożony kostką oraz obsadzony krzewami ozdobnymi. Kapliczka zachowała się w zakresie historycznej formy. Jest ważnym elementem krajobrazu, jak również dziedzictwa sakralnego i kulturowego wsi.

Widok od strony północno-zachodniej

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Kapliczka w dobrym stanie technicznym. Wszelkie prace budowlane i konserwatorskie prowadzić w uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków.

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

Agata Bamberska
Luty 2023 r.

Agata Bamberska

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)

dotyczy zabytków nie wpisanych do rejestru zabytków i nie
włączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

KARTA ADRESOWA ZABYTKU		3. Miejscowość
GEZ		KOLONIA ZAWADY
1. Nazwa	2. Czas powstania	
DWORZEC PKP w zespole dworca PKP	1928 r.	
7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym		4. Adres
Widok od strony zachodniej 		Kolonia Zawady 40 98-170 Widawa Działka nr ewid. 278/2 Obręb 0039 Kolonia Zawady
		5. Przynależność administracyjna
		Województwo: łódzkie Powiat: łaski Gmina: Widawa
		6. Formy ochrony
		Brak miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

8. Historia, opis i wartości

7 lutego 1928 r. Prezydent RP Ignacy Mościcki podpisał rozporządzenie o budowie linii kolejowej długości 255 km ze stacji Herby Nowe do Inowrocławia. Prace na odcinku z Herb Nowych do Karsznic przez stację Chociw Łaski o długości 99 km rozpoczęto w marcu 1928 r. Uroczystego otwarcia tego odcinka dokonano 8 listopada 1930 r. Dworzec PKP jest nierozłącznym obiektem związanym z stacją wodną i wieżą ciśnień powstałą w tym samym czasie.

Dworzec PKP zlokalizowany przy torach kolejowych oraz drodze dojazdowej, Budynek wzniesiony na planie dwóch prostokątów złożony z dwóch części tj, część parterową przykrytą dachem trzypadowym, krytym dachówką ceramiczną, część dwukondygnacyjną, z dachem czteropadowym, krytym dachówką ceramiczną. Ściany zewnętrzne murowane z cegły ceramicznej i otynkowane, rytmizowane prostokątnymi otworami okiennymi i drzwiowymi. Elewacje gładkie, posadowione na wysokim cokole z odsadzką, zwieńczone wydatnym profilowanym gzymsiem. Fasadą budynku 9-osiowa, niesymetryczna. Budynek zachowany w zakresie historycznej bryły, wystroju oraz materiału. Zachowana historyczna stolarka okienna i drzwiowa. Wejście do budynku dworca przez przedsiónek, który pokryty jest płytami eternitowymi.

Dworzec PKP jest obiektem architektury kolejowej zapisanej się nie tylko w historii lokalnej miejscowości, ale także przedstawiający wartości historyczne dotyczące rozwoju kolejnictwa okresu międzywojennego, w aspekcie ponadlokalnym.

Widok od strony południowo-zachodniej

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Budynek dworca PKP w złym stanie zachowania. Widać liczne ubytki tynku oraz ubytki w szkle i stolarki okiennej i drzwiowej.

Prace remontowe i konserwatorskie należy prowadzić po uzyskaniu pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków.

Widok od strony południowo-wschodniej

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

Agata Bamberska
Luty 2023 r.

Agata Bamberska

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)

dotyczy zabytków nie wpisanych do rejestru zabytków i nie
włączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ	KARTA ADRESOWA ZABYTKU		3. Miejscowość
1. Nazwa	BUDYNEK MIESZKALNY w zespole dworca PKP	2. Czas powstania 1928 r.	KOLONIA ZAWADY
7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym Widok od strony zachodniej			4. Adres Kolonia Zawady 32 98-170 Widawa Działka nr ewid. 277/4 Obręb 0039 Kolonia Zawady 5. Przydzielczość administracyjna Województwo: łódzkie Powiat: łaski Gmina: Widawa 6. Formy ochrony Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Widawa (Uchwała Nr XXVI/169/09 z dnia 10.03.2009 r. ; Uchwała Nr XXXVIII/232/17 z dnia 06.03.2017 r.)
			

7 lutego 1928 r. Prezydent RP Ignacy Mościcki podpisał rozporządzenie o budowie linii kolejowej długości 255 km ze stacji Herby Nowe do Inowrocławia. Prace na odcinku z Herb Nowych do Karsznic przez stację Chociw Łaski o długości 99 km rozpoczęto w marcu 1928 r. Uroczystego otwarcia tego odcinka dokonano 8 listopada 1930 r. Budynek mieszkalny jest elementem zespołu budowlanego dworca PKP. Budynek zlokalizowany jest przy torach kolejowych i drodze dojazdowej do dworca. Budynek założony na rzucie prostokąta, ściany murowane z cegły ceramicznej i otynkowane z prostokątnymi otworami okiennymi. Budynek o parterowej bryle z poddaszem użytkowym, przykryty dachem czterospadowym, krytym dachówką ceramiczną i z umieszczonymi otworami okiennymi w kształcie wolego oka. Fasada budynku 7-osiowa, ukształtowana symetrycznie. Zachowana częściowo stolarka okienna i drzwiowa.

Dworzec PKP jest wyjątkowym obiektem architektury zapisujący się w historii lokalnej miejscowości ze względu na rozwój kolejnictwa okresu międzywojennego.

Stan zachowania budynku zadowalający. Widać liczne ubytki tynku na elewacji budynku. Pokrycie dachowe objęte korozją biologiczną oraz widoczne pojedyncze spękania i ubytki dachówek. Wszelkie prace budowlane i konserwatorskie należy prowadzić po uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków.

Agata Bamberska
Luty 2023 r.

dotyczy zabytków nie wpisanych do rejestru zabytków i nie
włączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ	KARTA ADRESOWA ZABYTKU		3. Miejscowość
1. Nazwa	WIEŻA CIŚNIEN w zespole stacji kolejowej	2. Czas powstania 1928-1930 r.	KOLONIA ZAWADY
7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do terenów lub stron świata albo mapą z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym Widok od strony północno-wschodniej 			4. Adres Kolonia Zawady 43 98-170 Władawa Działka nr ewid. 278/4 Obręb 0039 Kolonia Zawady 5. Przynależność administracyjna Województwo: łódzkie Powiat: łaski Gmina: Władawa 6. Formy ochrony Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Władawa (Uchwała Nr XXVI/169/09 z dnia 10.03.2009 r.; Uchwała Nr XXXVII/232/17 z dnia 06.03.2017r.)

7 lutego 1928 r. Prezydent RP Ignacy Mościcki podpisał rozporządzenie o budowie linii kolejowej długości 255 km ze stacji Herby Nowe do Inowrocławia. Prace na odcinku z Herb Nowych do Karsznic przez stację Chociw Łaski o długości 99 km rozpoczęto w marcu 1928 r. Uroczystego otwarcia tego odcinka dokonano 8 listopada 1930 r. Wieża ciśnień jest nierozłącznym obiektem związanym z stacją wodną powstałą w tym samym czasie.

Wieża ciśnień usytuowana jest na północno-wschodnim obrzeżu stacji kolejowej „Chociw Łaski”. Wieża położona jest w linii torów o przebiegu północ-południe, ok. 150 m (na płu-wsch) od dworca kolejowego i ok. 100 m na pld. od strzeżonego przejazdu kolejowego. Teren wokół wieży jest ogrodzony płotem z prefabrykowanych elementów żelbetowych oraz jest zalesiony.

Wodociągową wieżę ciśnień zbudowano w nowoczesnej, jak na czas w którym powstała, żelbetowo-betonowej konstrukcji. Wieża posadowiona na betonowej ławie fundamentowej. Konstrukcja trzonu szkieletowa wsparta na 8 żelbetowych słupach. Między słupami ściany murowe z cegły, otynkowane. Dach wieży w pokryty dachówką ceramiczną. W architekturze wyraźnie wydzielono podstawę/bazę budowli, trzon i partię zbiornikową. Wieża ciśnień posadowiona na rzucie 8-kąta foremnego.

Konstrukcja nie skrywa materiału i technologii wykonania, eksponuje są przemysłową funkcję. Zyskała historyzujący wystrój architektoniczny, nawiązujący do klasycznych wzorców ikonograficznych, ale w ujęciu niemalże modernistycznym.

Budowla wieży klasyfikuje się w grupie wież ciśnień stanowiących formę przejściową między wieżami typu „kolumny” i wieżami ze zbiornikiem lekko nadwieszonym nad trzonem.

Obiekt zachowany w zakresie historycznej bryły i materiału.

Wieża ciśnień jest wyjątkowym obiektem architektury zapisujący się nie tylko w historii lokalnej miejscowości, ale przedstawiająca świadectwo epoki pary, która została wyparta przez energię elektryczną

Stan zachowania obiektu zaniebany. Widać liczne spękania i ubytki tynku. W części otworów okiennych brak szklenia. Wszelkie działania naprawcze i konserwatorskie prowadzić w uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków.

Agata Bamberska
Luty 2023 r.

dotyczy zabytków nie wpisanych do rejestru zabytków i nie włączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ		KARTA ADRESOWA ZABYTKU		3. Miejscowość
1. Nazwa		2. Czas powstania		KOLONIA ZAWADY
ZESPÓŁ STACJI WODNEJ		1928-1930 r.		
7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym				
Skala mapy 1:2000				
				
4. Adres				
Kolonia Zawady 44 98-170 Widawa Działka nr ewid. 278/4 Obręb 0039 Kolonia Zawady				
5. Przynależność administracyjna				
Województwo: łódzkie Powiat: łaski Gmina: Widawa				
6. Formy ochrony				
Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Widawa (Uchwała Nr XXVI/169/09 z dnia 10.03.2009 r.; Uchwała Nr XXXVII/232/17 z dnia 06.03.2017r.)				

8. Historia, opis i wartości

Stacja wodna została wybudowana w latach 1928-1930, czasie realizacji największej inwestycji kolejowej międzywojennej Polski. Stacja wodna jest nierozłącznym obiektem związanym z wieżą ciśnień powstałą w tym samym czasie.

Podstawowym zadaniem stacji było pozyskiwanie i podawanie wody do zbiornika wieżowego, z którego lokalną siecią wodociagową rozprowadzana była na potrzeby trakcyjne oraz do celów techniczno-gospodarczych i przeciwpożarowych.

1 kwietnia 1988 r. studnie wodną wyłączono z eksploatacji.

Stację wodną, w skład której wchodził budynek pompowni z wyposażeniem, studnia zbiorcza i 3 studnie ssące, budynek mieszkalny maszynowego oraz budynek gospodarczy, zlokalizowano ok. 150 na pñ-wsch od wieży ciśnień.

Budynek pompowni w zwartej zabudowie, prostopadłościenny, jednokondygnacyjny, z użytkowym poddaszem, niepodpiwniczony. Pompownia posadowiona na betonowej ławie fundamentowej. Ściany murowane z cegły ceramicznej, otynkowane. Otwory okienne i drzwiowe prostokątne. Stolarka okienna metalowa, pojedyncza z drobnym podziałem wewnętrznym, Drzwi wejściowe drewniane. Wieża dachowa dwuspadowa, pokryta płytami eternitowymi.

Studnia zbiorcza w części podziemnej wykonana jest z betonu wylewanego na mokro, o przekroju poziomym kołowym. Strop studni żelbetowy. W części nadziemnej studnia wykonana w postaci drewnianego pawilonu, o konstrukcji szkieletowej, drewnianej. Założony na planie ośmiokąta, oszalowany deskami pionowo z zewnątrz. Dach ośmospadowy, kryty papą bitumiczną z charakterystycznym, pryzmatycznym wywietrznikiem z drewnianymi żaluzjami, nakryty daszkiem wielopołaciowym z drewnianą sterczyną.

Budynek maszynowego murowany z cegły ceramicznej, Założony na planie zbliżonym do prostokąta. Budynek parterowy, podpiwniczony, z użytkowym poddaszem, nakryty stromym dachem wielopołaciowym, krytym dachówką ceramiczną. Zachowane historyczne otwory okienne. Fasadą budynku 2-osiowa. Ozdobne elementy tworzą gzymsy.

Studnie ssące i zbiorcza oraz pompownia, połączone z użytkowania, stanowią świadectwo epoki pary, która została wyparta przez energię elektryczną.

Stacja wodna z zachowanymi z okresu budowy budynkami, budowlami i wyposażeniem prezentuje wartości historyczno-techniczne odnoszące się do kolejowej techniki wodociagowej okresu międzywojennego oraz architektoniczne.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan zachowania obiektów niezadawalający. Widoczne spekania i ubytki tynku. Dach zajęty przez mchy i porosty.

Wszelkie działania naprawcze i konserwatorskie należy prowadzić w uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków.

Studnia zbiorcza (widok od strony zachodniej)

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

Agata Bamberska
Luty 2023 r.

Agata Bamberska

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)

dotyczy zabytków nie wpisanych do rejestru zabytków i nie
włączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

Budynek pompowni (widok od strony południowo-wschodniej)

Budynek maszynowego (widok od strony zachodniej)

GEZ	KARTA ADRESOWA ZABYTKU		3. Miejscowość KOLONIA ZAWADY
1. Nazwa BUDYNEK MIESZKALNY	2. Czas powstania 1928 r.	4. Adres Kolonia Zawady 27 98-170 Widawa Działka nr ewid. 230/2 Obręb 0039 Kolonia Zawady	
7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym Widok od strony południowo-wschodniej			
5. Przynależność administracyjna Województwo: łódzkie Powiat: łaski Gmina: Widawa		6. Formy ochrony Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Widawa (Uchwała Nr XXVI/169/09 z dnia 10.03.2009 r.; Uchwała Nr XXXVIII/232/17 z dnia 06.03.2017r.)	

8. Historia, opis i wartości

Budynek mieszkalny powstał w 1928 r. w miejscowości Kolonia Zawady.

Budynek usytuowany frontem w stosunku do ulicy, założony na planie prostokąta parterowy z użytkowym poddaszem, bez podpiwniczenia, przykryty wielospadowym dachem krytym papą z umieszczonymi we wszystkich połaciach dachu falcjami. Budynek wyróżnia falcjta znajdująca się od frontu. Dom drewniany, zbudowany w konstrukcji mieszanej zrębowej i sumikowo-łatkowej, widoczne słupy wypełnione belkami, narożniki belek zakończone na jaskółczy ogon. Drewniane ściany posadowione na podmurówce, akcentowane są prostokątnymi otworami okiennymi i drzwiowymi wypełnionymi drewnianą stolarką otworową. Zachowana częściowo historyczna stolarka okienna. Fasadą budynku 7-osiowa, niesymetryczna.

Budynek stanowi nietypowy i bardzo ciekawy przykład drewnianej architektury mieszkalnej typu willowego z okresu międzywojennego, wyróżniający się na tle pozostałej zabudowy. Historyczny wygląd oraz charakter budynku są ważnym elementem krajobrazu i dziedzictwa kulturowego wsi.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

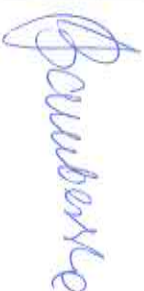
Stan zachowania budynku zadowalający.

Prace remontowe i konserwatorskie należy prowadzić w uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków.

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

Agata Bamberska

Luty 2023 r.

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)

ŁÓDŹSKO-WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW

Aleksandra Skąpień

dotyczy zabytków nie wystawiających do rejestru zabytków i nie
włączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ	KARTA ADRESOWA ZABYTKU		3. Miejscowość
1. Nazwa	PARK - zespół dworski		2. Czas powstania
		I poł. XX w.	
7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym		4. Adres	
Skala mapy 1:2000		Ligota 98-170 Widawa Działka nr ewid. 122 Obręb 0016 Ligota	
		5. Przynależność administracyjna	
		Województwo: łódzkie	
		Powiat: łaski	
		Gmina: Widawa	
6. Formy ochrony		Brak miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	

8. Historia, opis i wartości

Historia parku dworskiego jest nierozłączna z historią nieistniejącego już dworu z I poł. XX w.

Park znajduje się przy drodze łączącej Zdunską Wołę z Widawą.

Park w historycznych granicach posiadał powierzchnię ok. 3 ha, obecnie powierzchnia parku to ok. 1,7 ha.

Pierwotnie na terenie parku znajdował się drewniany dworek z alejką wjazdową, która do dziś daje swoje odzwierciedlenie w terenie. W północno-zachodniej części parku usytuowany jest rozległy staw, z zarysie prostokątny, częściowo zarosnięty trzciną. Park porośnięty jest licznymi gatunkami drzew.

Park stanowi zwarty kompleks wysokiej zieleni, urozmaicającej pejzaż terenu. Stanowi on cenną wartość krajobrazową tutejszej miejscowości. Dokumentuje położenie zespołu dworsko-parkowego i siedziby dawnego dziedzica wsi.

Widok od strony północnej

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Wszelkie działania na terenie parku prowadzić w uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków.

Widok od strony wschodniej

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

Agata Bamberska

Luty 2023 r.

Agata Bamberska

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)

dotyczy zabytków nie wpisanych do rejestru zabytków i nie włączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ	3. Miejscowość
KARTA ADRESOWA ZABYTKU	
RESTARZEW CMENTARNY	1. Nazwa KOŚCIÓŁ P.W. ŚW. ANDRZEJA APOSTOŁA w zespole kościoła parafialnego 2. Czas powstania 1913 r. -1937 r. 1953 r. – 1955 r. (data ukończenia budowy)
4. Adres Restarzew Cmentarny 4 98-170 Widawa Działka nr ewid. 49 Obręb: 0023 Restarzew Cmentarny	7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym Widok kościoła od strony południowo-wschodniej.
5. Przynależność administracyjna Województwo: łódzkie Powiat: łaski Gmina: Widawa	
6. Formy ochrony Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Widawa (Uchwała Nr XXVI/169/09 z dnia 10.03.2009 r.; Uchwała Nr XXXVII/232/17)	

Wież Restarzew w latach 1136 – 1796 r. stanowiła własność arcybiskupów gnieźnieńskich. Pierwszy kościół wnieziono w XII w. Kolejna świątynia powstała ok. 1590 r., konsekrowana w 1591 r. przez biskupa sufragana krakowskiego Pawła Dębskiego. Wieś Restarzew w 1796 r. stała się własnością rządową. Ówczesna drewniana świątynia była kilkakrotnie remontowana i przebudowywana. Rozebrano ją w 1913 r. i rozpoczęto budowę obecnego kościoła (z przerwą w czasie I wojny), który został ukończony w latach 1934-1937 i następnie 1953-1954, wg projektu inż. Sawickiego(?). Budowę świątyni rozpoczął ks. Adam Wolski; konsekracji dokonał biskup Jan Fondaliński w dniu 24 VIII 1958 r. Kościół usytuowany jest w północno-zachodniej części wsi, po północnej stronie drogi biegnącej z Widady do Szczercowa. Zorientowany w kierunku południowy-wschód/północny-zachód. Założony jest na planie krzyża łacińskiego, trójnawowy z transeptem i prezbiterium zamkniętym półkoliście ujętym kaplicą boczną i zakrystią. Nawę główną od frontu poprzedza kruchta z dwiema bocznymi kwadratowymi wieżami. Bryła kościoła w typie bazyliki, z wyższą nawą główną nakrytą dachem dwuspadowym i niższymi nawami bocznymi z dachami jednospadowymi. Transept i prezbiterium o analogicznej wysokości jak nawa główna. Na skrzyżowaniu transeptu i nawy głównej wznosi się wieżyczka na sygnaturkę. Fasadę kościoła tworzy nawa główna i dwie flankujące ją czterokondygnacyjne wieże nakryte hełmem zwieńczonym krzyżem. Elewacje tynkowane, posadowione na kamiennym cokole z bogatą dyspozycją architektoniczną. Ukształtowane symetrycznie, urozmaicone piastrami, profilowanymi gzymsami (cokołowym, kordonowym, wieńczącym), obiegającymi wszystkie ściany. Elewacje transeptu i nawy głównej (od strony fasady) zwieńczone szczytami ujętymi spływami, z półkolistym naczółkiem i dekoracją w formie pilastrów oraz gzymsów profilowanych. Elewacje dodatkowo rytmizowane prostokątnymi, łukowo sklepionymi otworami okiennymi i drzwiowymi. W osi fasady – wejście główne do świątyni obwiedzione profilowaną opaską z kluczem, ujęte po bokach przysięciennymi kolumnami tokańskimi, na których oparto belkowanie (z datownikiem „1923-1955”) i trójkątny szczyt obwiedziony profilowanym gzymsiem. W strefie I piętra fasady, po bokach otworu okiennego, znajdują się dwie nisz z figurami: św. Andrzeja i św. Łazarza. Wnętrze kościoła to trójnawowa bazylika z transeptem, nakryta sklepieniami krzyżowanymi, z bogatym wystrojem architektonicznym ścian. Kościół wzniesiony w stylu neobarokowym, jest materialnym świadectwem epoki historyzmu w rozwoju architektury oraz ważnym dla lokalnej społeczności obiektem sakralnym. Cechują go wartości zabytkowe (historyczne, architektoniczne i estetyczne).

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan zachowania kościoła dobry. W celu ochrony wartości zabytkowych prace remontowe i konserwatorskie należy prowadzić z zachowaniem historycznej struktury budowlanej oraz w uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków.

Widok kościoła od strony zachodniej.

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

mgr Kinga Balcerzak
Ubalcerzak
Grudzień 2022 r.

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)

*Zobacz zabytków nie wpisanych do rejestru zabytków i nie włączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ	KARTA ADRESOWA ZABYTKU		3. Miejscowość
1. Nazwa	TEREN CMENTARZA PRZYKOŚCIELNEGO W GRANICACH TRWAŁEGO OGRÓDZENIA – zespół kościół parafialnego pw. św. Andrzeja		RESTARZEW CMENTARNY
7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym	Widok od strony wschodniej Widok od strony zachodniej		2. Czas powstania XIV w. – data erygowania parafii pocz. XX w. - ogrodzenie 4. Adres Restarzew Cmentarny 4 98-170 Widawa Działka nr ewid. 48 Obręb 0023 Restarzew Cmentarny 5. Przynależność administracyjna Województwo: łódzkie Powiat: łaski Gmina: Widawa 6. Formy ochrony Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Widawa (Uchwała Nr XXVI/169/09 z dnia 10.03.2009 r.; Uchwała Nr XXXVII/232/17 z dnia 06.03.2017 r.)

8. Historia, opis i wartości

Parafia w Restarzewie Cmentarnym została erygowana w XIV w., a pierwszy kościół wzniesiono w XII w., prawdopodobnie wówczas powstał cmentarz przykościelny. W 1913 r. na miejscu lokowania poprzednich świątyni rozpoczęto budowę obecnego kościoła i został on konsekrowany w 1958 r.

Okres, w którym powstało ogrodzenie datuje się na początek XX w.

Przypuszcza się, że wraz z budową nowego kościoła, cmentarz przykościelny był już nieczynny, a teren wokół został wówczas zagospodarowany.

Ogrodzenie przykościelne ma formę umieszczonych na podmurówce metalowych przesł tęczonych słupkami. Parkan wykonany został z muryowanych z cegły ceramicznej i otynkowanych i zwieńczonych dwuspadowym daszkiem słupków, pomiędzy którymi na dość wysokiej podmurówce ustawione zostały metalowe przesła. Brama wejściowa i furtka osadzone na słupkach o większych rozmiarach. Część ogrodzenia posiada przesła w całości zamurowane cegłą ceramiczną i otynkowane. Całość ogrodzenia tworzy spójną całość. Wokół kościoła została wykonana droga procesyjna z kostki brukowej. Na terenie przykościelnym znajdują się dwa krzyże misyjne oraz otwarta kapliczka z figurą Matki Bożej.

Teren wokół kościoła porośnięty jest trawą oraz drzewami.

Teren wokół kościoła jest ważnym elementem krajobrazu i dziedzictwa kulturowego wsi, ze względu na obrzędy sakralne, które odbywają się na jego terenie.

Widok od strony zachodniej

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji
Wszelkie roboty budowlane i konserwatorskie na terenie kościoła prowadzić należy w uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków.

Widok od strony północnej

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

Agata Bamberska

Luty 2023 r.

Agata Bamberska

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)

dotyczy zabytków nie wpisanych do rejestru zabytków i nie włączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ	KARTA ADRESOWA ZABYTKU		3. Miejscowość
1. Nazwa	CMENTARZ PARAFIALNY	2. Czas powstania	RESTARZEW CMENTARNY
7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym Widok na cmentarz od strony południowo-zachodniej			4. Adres
			Restarzew Cmentarny 98-170 Władawa Działka nr ewid. 104 Obręb 0023 Restarzew Cmentarny 5. Przy należność administracyjna Województwo: łódzkie Powiat: łaski Gmina: Władawa 6. Formy ochrony Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Władawa (Uchwała Nr XXVI/169/09 z dnia 10.03.2009 r.; Uchwała Nr XXXVII/232/17 z dnia 06.03.2017r.)

Cmentarz rzymsko-katolicki założony w XIX w. Cmentarz czynny, usytuowany w południowej części miejscowości Restarzew Cmentarny, w oddaleniu od nieruchomości. Czytelność kwater jest bardzo dobra, m.in. ze względu na obsadzenie ich roślinami, rodzaju żywotnik. Teren cmentarza jest ogrodzony.

Na cmentarzu znajdują się nagrobki o specjalnym znaczeniu historycznym, tj.:

- grób Józefa Morowskiego (1860 r.)
- grób ks. Stefana Niskiego (1871 r.)
- grób ks. Jerzego Sperowskiego (1888 r.)
- kwatera rodziny Chrzanowskich właścicieli dóbr Dzbanki (1883 - 1893 r.)
- grób Franciszka Nonas (1907 r.)
- grób Józefa Szafrńskiego (1911 r.)
- grób Józefa Woszczyka (1921 r.)
- grób ks. Jana Zajączkowskiego (1984 r.)
- grób ks. Jana Szkudlarka (1991 r.)
- grób ks. Jana Morawskiego (1995 r.)
- symboliczna mogiła parafian – ofiar II wojny światowej

Cmentarz jest materialnym świadectwem historii rozwoju parafii oraz ważnym elementem lokalnego dziedzictwa kulturowego.

Fotografia przedstawiająca symboliczną mogiłę parafian.

Ogólny stan zachowania cmentarza dobry. Prace konserwatorskie i roboty budowlane należy prowadzić w uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków.

Skala mapy 1:5000

Agata Bamberska
Luty 2023 r.

Agata Bamberska

dotyczy zabytków nie wpisanych do rejestra zabytków i nie
włączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

KARTA ADRESOWA ZABYTKU			3. Miejscowość
GEZ			SEWERYNÓW
1. Nazwa	2. Czas powstania		
KAPLICZKA Z FIGURKĄ CHRYSTUSA FRASOBLIWEGO	XIX w.		
7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do terenów lub stron świata albo mapą z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym			4. Adres
Widok od strony północnej			Sewerynów 16 98-170 Widawa Działka nr ewid. 378/2 Obręb 0028 Sewerynów
			5. Przynależność administracyjna Województwo: łódzkie Powiat: łaski Gmina: Widawa
			6. Formy ochrony Brak miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

8. Historia, opis i wartości

Budowa kapliczki datowana jest na XIX w. Kapliczka drewniana, skrzynekowa, nakryta dwuspadowym daszkiem oraz ozdobionym snycersko i zwieńczonym krzyżem szczytem. Front kapliczki flankowany jest dwoma kolumnami o ozdobnych bazach. Kapliczka posadowiona na mурowym słupie. Wewnątrz drewnianej skrzynki znajduje się figurka Jezusa Frasobliwego. Kapliczka posiada ogrodzenie z betonowych elementów prefabrykowanych. Kapliczka jest cennym zabytkiem małej architektury sakralnej o znaczeniu lokalnym, związanym z kulem ku czci Jezusa Chrystusa.

Widok od strony północnej

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji
Stan zachowania kapliczki dobry. Prace naprawcze i konserwatorskie należy prowadzić w uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków.

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

Agata Bamberska
Luty 2023 r.

Agata Bamberska

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)

ŁÓDZKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW
Alina Sępień

dotyczy zabytków nie wpisanych do rejestru zabytków i nie
włączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ		KARTA ADRESOWA ZABYTKU		3. Miejscowość	
1. Nazwa		2. Czas powstania		SIEMIECHÓW	
KAPLICZKA		1528 r.		4. Adres	
7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym				Siemiechów 16 98-170 Widawa	
Widok od strony wschodniej				Działka nr ewid. 264 Obręb 0029 Siemiechów	
				5. Przynależność administracyjna	
				Województwo: łódzkie	
				Powiat: łaski	
				Gmina: Widawa	
				6. Formy ochrony	
				Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Widawa (Uchwała Nr XXVI/169/09 z dnia 10.03.2009 r.; Uchwała Nr XXXVII/232/17 z dnia 06.03.2017r.)	

8. Historia, opis i wartości

Kapliczka przydrożna w miejscowości Siemiechów, według tutejszych mieszkańców, została wybudowana w 1528 r.

Kapliczka skrzynkowa wymurowana z cegły i otynkowana, o formie czworobocznego słupa z przeszkloną zwieńczoną trójkątnym szczytem gabiolą, w której umieszczony jest obraz Matki Bożej. Kapliczkę nakrywa dwuspadowy daszek pokryty blachą i zwieńczony metalowym krzyżem.

Kapliczka posadowiona na postumencie i ogrodzona płotem metalowym.

Kapliczka jest ważnym elementem krajobrazu kulturowego wsi oraz miejscem spotkań tutejszej ludności kultuwjącej tradycję modlitw o opiekę Maryi.

Widok od strony wschodniej

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan zachowania kapliczki jest dobry.

Ewentualne działania naprawcze i konserwatorskie przy obiekcie należy prowadzić w uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków.

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

Agata Bamberska

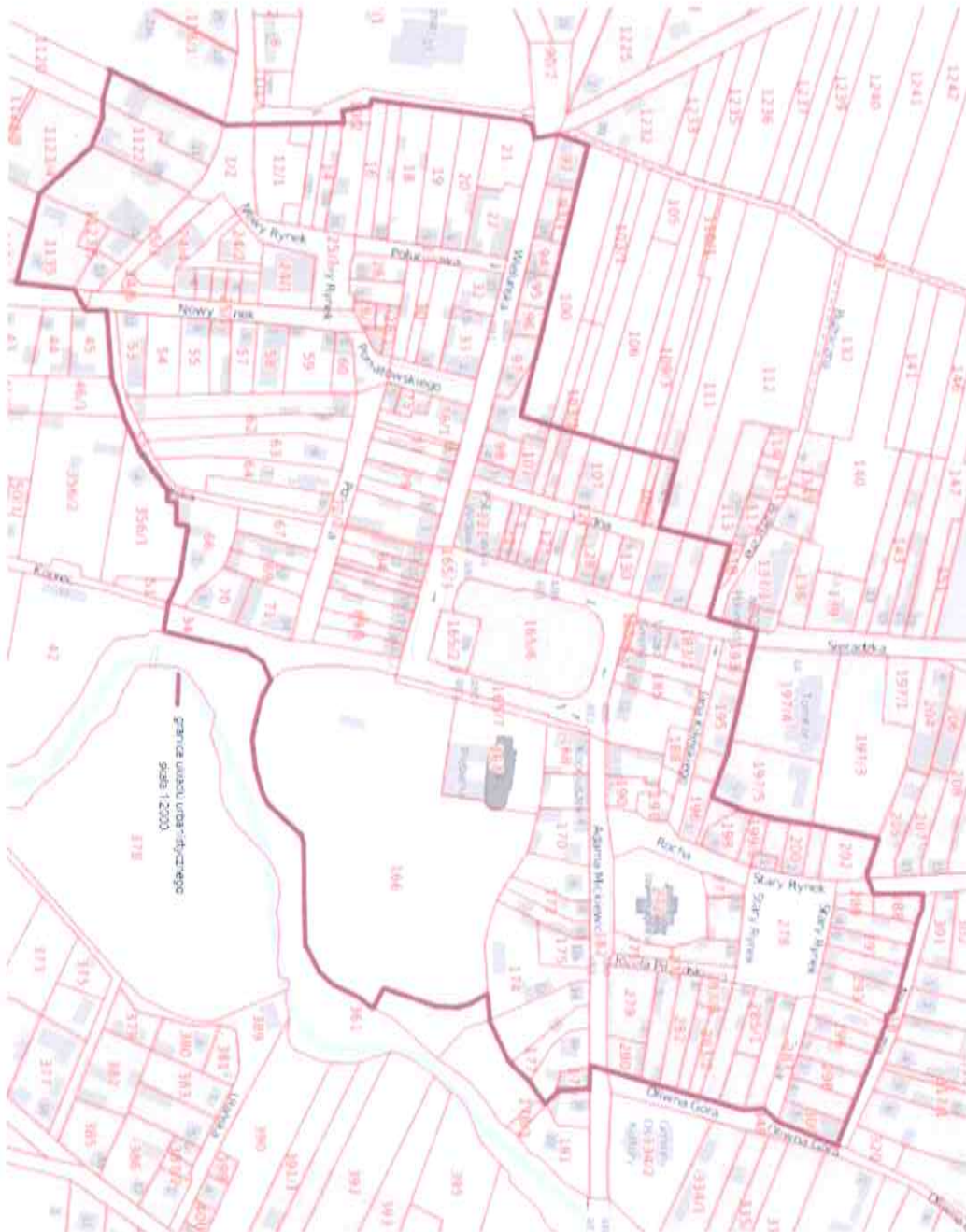
Luty 2023 r.

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)

ŁÓDŹSKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW

Aleksandra Stępień

dotyczy zabytków nie wpisanych do rejestru zabytków i nie
włączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ		KARTA ADRESOWA ZABYTKU		3. Miejscowość	
1. Nazwa		HISTORYCZNY UKŁAD URBANISTYCZNY		WIDAWA	
2. Czas powstania		XIV w.		4. Adres	
7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym				98-170 Widawa Obręb 0031 Widawa	
Skala mapy 1:2000				5. Przynależność administracyjna	
				Województwo: łódzkie	
				Powiat: łaski	
				Gmina: Widawa	
				6. Formy ochrony	
				Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Widawa (Uchwała Nr LXXIV/406/22 z dnia 29.11.2022 r.)	

8. Historia, opis i wartości

Widawa to wieś, położona w powiecie łaskim, w gminie Widawa. Miejscowość jest położona ok. 21 km od Łasku. Początki osadnictwa okolic Widawy sięgają 10 000 lat. Najstarsze odkryte zabytki pochodzą z okresu środkowej epoki kamienia (ok. 8 000 — 4 500 p.n.e.). Znalezione archeologiczne z późniejszych okresów (neolitu, kultury przeworskiej) świadczą o ciągłości rozwoju społecznego i gospodarczego obszaru, który zostaje zahamowany na przełomie IV i V w. n.e. Ponowny rozwój notuje się dopiero w IX w. W pierwszych wiekach chrześcijaństwa w Polsce Widawa stanowiła posiadłość rodu Hąbków z Widawskich, którzy pod koniec XIV w. wystąpili o nadanie praw miejskich w Dawie. Kolejnymi właścicielami Widawy byli: ród Węzków z Widawskich, Walewskich a od 1748 r. wojewoda sieradzki Franciszek Szembek. Przywiej lokacji Widawie wystawił Władysław Jagiełło w 1388 r. Miasto założono w miejscu pierwotnej osady graniczącej od południa z terenem dworskim. Osada została przekształcona w miasto, na prawie zachodnim. Na początku XVII w. z fundacji Macieja Węzka powstała w mieście Akademia Widańska, która funkcjonowała pod nadzorem Akademii Krakowskiej. W okresie lokacji nastąpiła regulacja dotychczasowego układu przestrzennego miejscowości - wewnętrzna struktura miasta podporządkowana została funkcji handlowej i rzemieślniczej. Centrum lokacyjnego miasta i najstarszym placem był „Stary Rynek”, pełniący pierwotnie funkcję głównego targowiska, w którym łączyły się szlaki komunikacyjne przechodzące przez miasto. Równolegle do funkcji targowej i handlowej rozwijała się funkcja kościelna. W Dawie powstał klasztor bernardynów, przy którym ukształtował się duży plac kościelny – obecnie „Rynek Kościuszki”. Dalszy jego rozwój wpłynął na ukształtowanie się trzeciego placu - targowiska- obecnie „Nowego Rynku”. Trzy place są głównymi elementami rozplanowania miejscowości, położone na linii wzdłuż brzegu rzeki Nieciecz. Kolejnym elementem rozplanowania miejscowości są wytyczone podczas regulacji kwartały zabudowy, przylegające do Rynku Kościuski. Kształt tych kwartałów jest bardzo charakterystycznym elementem układu miejscowości. Kwartały przylegające do poszczególnych placów tworzą obszar, w którym zamyka się historyczne rozplanowanie miejscowości o charakterze miejskim. Nawierzchnia ciągów komunikacyjnych wykonana została z zastosowaniem współczesnych rozwiązań materiałowych (betonowa kostka, asfalt).

Historyczny układ urbanistyczny jest ważnym elementem krajobrazu i dziedzictwa kulturowego miejscowości ze względu na formę i materiały zachowywanych obiektów.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Działania naprawcze i konserwatorskie w granicach układu urbanistycznego należy prowadzić w uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków.

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

Agata Bamberska
Luty 2023 r.

Agata Bamberska

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)

*Zabytki zabytków nie wpisanych do rejestru zabytków i nie objętych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

KARTA ADRESOWA ZABYTKU		3. Miejscowość
GEZ		WIDAWA
1. Nazwa	2. Czas powstania	
KOŚCIÓŁ KLASZTORNY P.W. PODWYŻSZENIA KRZYŻAŚWIĘTEGO, OB. PARAFIALNY w zespole pobernardyńskim		1678 r.
7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym Widok na kościół północno-zachodniej		4. Adres
		ul. Rynek Kościuski 14 98-170 Widawa Działka nr ewid. 167 Obręb 0031 Widawa
		5. Przynależność administracyjna
		Województwo: łódzkie
		Powiat: łaski
		Gmina: Widawa
		6. Formy ochrony
		Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Widawa (Uchwała Nr LXXIV/406/22 z dnia 29.11.2022 r.) Nr rej. 255/A Decyzja Nr KL.IV-680/133/67

Fundacji pierwszego kościoła i klasztoru bernardynów w Widawie dokonali Wojciech i Anna Węzykowie 1638 roku. Pierwsza świątynia była drewniana. Po jej zniszczeniu przystąpiono do budowy kościoła muranego, którego konsekracji dokonano w 1660 r., który został także zniszczony przez wojska w czasie potopu szwedzkiego. Obecny kościół pw. Podwyższenia Krzyża Świętego powstał w 1678 roku, a jego konsekracji dokonał b-p Franciszek Kraszewski w 1731 r.

W 1895 r. kościół i klasztor bernardynów przeszedł na własność parafii w Widawie. Zespół klasztorny ulokowany jest przy Rynku im. T. Kościuszki w Widawie, ogródzony wysokim murem. Kościół posadowiony na fundamentach z kamienia polnego, wymurowany z cegły ceramicznej i otynkowany. Świątynia jest orientowana, jednonawowa z węższym, zamkniętym półkoliście prezbiterium. Do południowej ściany nawy i prezbiterium przylega budynek klasztorny. Korpus główny świątyni nakryty jest stromym dwuspadowym dachem pokrytym blachą płaską. W części wschodniej kalenicy dachu umieszczona została sześcioboczna wieżyczka na sygnaturę, zwieńczona baniastym hełmem. W kościele zachowała się historyczna forma stolarki okiennej i drzwiowej. Elewacje świątyni z dekoracją w formie lizen, gzymsów, wolut, profilowanych opasek oraz pilastrów. W osi szczytu elewacji zachodniej umieszczona została płaskorzeźba przedstawiająca herb rodu Węzyków Widawskich, w formie zwieńczonej koroną kolumny z owiniętym wokół niej węzem, powyżej ulokowany jest zegar oraz napis „AD 1678”.

Do kościoła przylega kapliczka. Kapliczka wykonana z cegły ceramicznej, otynkowana. Elewacja posiada dekoracje w formie lizen, gzymsów, wolut, profilowanych opasek oraz pilastrów. Ogrodzenie kapliczki wykonane w formie kutego przesła. W kapliczce znajduje się grota wyłożona kamieniem z umieszczoną figurą Matki Boskiej.

Zachowany w zakresie historycznej bryły, wystroju i materiału kościoł, stanowi przykład barokowego budownictwa sakralnego i jest ważnym elementem dziedzictwa sakralnego i kulturowego gminy. W uznaniu walorów zabrytkowych kościoł wpisany został do rejestru zabrytków nieruchomych.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji
Kościół zachowany w stanie dobrym. Widoczne nieliczne ubytki tynku.

Działania naprawcze i konserwatorskie przy obiekcie należy prowadzić po uzyskaniu pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabrytków.

Grota z figurą Matki Boskiej

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

Agata Bamberska
Luty 2023 r.

Agata Bamberska

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabrytków)

daneyzy zabrytków nie wpisanych do rejestru zabrytków i nie włączonych do wojewódzkiej ewidencji zabrytków

GEZ		KARTA ADRESOWA ZABYTKU		3. Miejscowość	
1. Nazwa		KLASZTOR, OBECNIE PLEBANIA I MUZEUM KOŚCIELNE w zespole pobernardynskim		WIDAWA	
2. Czas powstania		1638 r. – wybudowano klasztor 1709 r. – odbudowa klasztoru			
7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym					
Widok od strony południowej					
					
4. Adres					
ul. Rynek Kościuski 14 98-170 Widawa Działka nr ewid. 167 Obręb 0031 Widawa					
5. Przynależność administracyjna					
Województwo: łódzkie Powiat: łaski Gmina: Widawa					
6. Formy ochrony					
Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Widawa (Uchwała Nr LXXIV/406/22 z dnia 29.11.2022 r.) Nr rej.256/A Decyzja Nr KL.IV-680/134/67					

8. Historia, opis i wartości

W roku 1638 Wojciech i Anna Wężykowie dokonują fundacji kościoła i klasztoru bernardynów. W roku 1706 klasztor spłonął, a w roku 1709 ukończono jego odbudowę. Klasztor, pełniący obecnie funkcję plebanii i muzeum kościelnego, znajduje się przy ulicy Rynek Kościuszki w Widawie. Klasztoru przylega do południowej ściany kościoła. Jest to budynek podpiwniczony, dwukondygnacyjny, murowany z cegły i otynkowany. Założony na planie czworoboku wokół zbliżonego do kwadratu wirydarzem, dwutraktowy. Budynek nakryty jest stromym wielospadowym dachem, pokrytym blachą płaską. Otynkowane na gładko ściany rytmizowane są dwoma poziomami symetrycznie rozmieszczonych, prostokątnych otworów okiennych w ozdobnych kamiennych obramieniach, wypełnionych drewnianymi oknami. Fasadą budynku 9-osłowa, niesymetryczna.

Widok od strony południowo-zachodniej

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Klasztor zachowany w stanie dobrym. Widoczne nieliczne ubytki tynku. Działania naprawcze i konserwatorskie przy obiekcie należy prowadzić po uzyskaniu pozwolenia z wojewódzkiego konserwatora zabytków.

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

Agata Bamberska
Luty 2023 r.

Agata Bamberska

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)[§]

dotyczy zabytków nie wpisanych do rejestru zabytków i nie włączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

KARTA ADRESOWA ZABYTKU			3. Miejscowość
GEZ	DZWONNICA w zespole pobernardyńskim ob. Kościoła parafialnego p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego		WIDAWA
1. Nazwa	2. Czas powstania		
		XVII w.	
7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym Widok od strony południowej			4. Adres
			ul. Rynek Kościuszki 14 98-170 Widawa
			Działka nr ewid. 167 Obręb 0031 Widawa
			5. Przynależność administracyjna
			Województwo: łódzkie
			Powiat: łaski
			Gmina: Widawa
			6. Formy ochrony
			Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Widawa (Uchwała Nr LXXIV/406/22 z dnia 29.11.2022 r.)

8. Historia, opis i wartości

W roku 1638 Wojciech i Anna Węzykowie dokonują fundacji kościoła i klasztoru bernardynów.

Zlokalizowana jest na terenie z zespołu pobernardynskiego dzwonnica powstała w XVIII wieku. Murowana z cegły ceramicznej, otynkowana, posadowiona na wysokim cokole. Zbudowana na planie prostokąta, trzynakładowa, zwieńczona trójkątym szczytem ozdobionym profilowanym gzymsem i umieszczonym na osi zamkniętym półkoliście otworem. W trzech arkadach zamontowane są zróżnicowanej wielkości dzwony. Dzwonnica pokryta dwuspadowym dachem, krytym blachą płaską, zwieńczonym metalowym krzyżem. Dzwonnice ozdobiają gzymsy.

Dzwonnica zachowała się w zakresie historycznej formy i materiału. Jest ważnym elementem zespołu pobernardynskiego oraz dziedzictwa sakralnego gminy.

Widok od strony południowej

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dzwonnica zachowana w stanie dobrym. Widoczne nieliczne ubytki tynku. Elewacja z widoczną korozją biologiczną.

Działania naprawcze i konserwatorskie przy obiekcie należy prowadzić w uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków.

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

Agata Bamberska
Luty 2023 r.

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)

dotyczy zabytków nie wpisanych do rejestru zabytków i nie
włączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

KARTA ADRESOWA ZABYTKU			3. Miejscowość:
GEZ			WIDAWA
1. Nazwa	2. Czas powstania		
BRAMA WEJŚCIOWA w zespole pobernardynskim ob. kościoła parafialnego pw. Podwyższenia Krzyża Świętego	XVII w.		
7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym Widok od strony zachodniej			4. Adres
			ul. Rynek Kościuszki 14 98-170 Widawa Działka nr ewid. 167 Obręb 0031 Widawa
			5. Przynależność administracyjna
			Województwo: łódzkie Powiat: łaski Gmina: Widawa
			6. Formy ochrony
			Miejscowy plan zagospodarowania przestrzeni Gminy Widawa (Uchwała Nr LXXIV/406/22 z dnia 29.11.2022 r.)

8. Historia, opis i wartości

W roku 1638 Wojciech i Anna Węzykowie dokonują fundacji kościoła i klasztoru bernardynów. Brama wejściowa powstała w XVII wieku.

Architektoniczna brama wejściowa murowana z cegły ceramicznej, otynkowana, zwieńczona wydętym profilowanym gzymsiem i czterospadowym daszkiem krytym dachówką ceramiczną. Otwór bramny flankowany szkarpani, o formie szerokiej, zamkniętej półkoliście arkadą z profilowaną opaską, wypełniony ozdobną metalową bramą. Nad arkadą, w płycie kwadratowej wewnątrz znajduje się herb rodu Węzyków Widańskich.

Brama wejściowa zachowała się w zakresie historycznej formy i materiału. Jest ważnym elementem zespołu pobemardyńskiego oraz kulturowego krajobrazu wsi.

Widok od strony zachodniej

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Brama wejściowa zachowana w stanie dobrym. Widać spękania tynku. Działania naprawcze i konserwatorskie przy obiekcie należy prowadzić w uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków.

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

Agata Bamberska
Luty 2023 r.

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)

dotyczy zabytków nie wpisanych do rejestru zabytków i nie
włączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

KARTA ADRESOWA ZABYTKU		3. Miejscowość
GEZ		WIDAWA
1. Nazwa	2. Czas powstania	4. Adres
OGRODZENIE Z KAPLICZKĄ w zespole pobernardyńskim ob. kościoła parafialnego pw. Podwyższenia Krzyża Świętego		
XVII w.		
7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym		5. Przynależność administracyjna
Widok od strony zachodniej		
		
		6. Formy ochrony
Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Widawa (Uchwała Nr LXXIV/406/22 z dnia 29.11.2022 r.)		

8. Historia, opis i wartości

W roku 1638 Wojciech i Anna Węzykowie dokonują fundacji kościoła i klasztoru bernardynów. Ogrodzenie powstało w XVII wieku.

Ogrodzenie zespołu pobernardyńskiego murowane z cegły ceramicznej oraz otynkowane, zwieńczone dwuspadowym daszkiem krytym dachówką ceramiczną. W granicach ogrodu znajduje się główna brama wejściowa, brama wjazdowa oraz kapliczka św. Jana Nepomucena.

Ogrodzenie zachowało się w zakresie historycznej formy i materiału. Jest ważnym elementem krajobrazu wsi.

Widok od strony zachodniej

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Ogrodzenie zachowane w stanie dobrym. Widać spełniania tynku.

Działania naprawcze i konserwatorskie przy obiekcie należy prowadzić w uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków.

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

Agata Bamberska
Luty 2023 r.

Bamberska

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

*Dotyczy zabytków nie wpisanych do rejestru zabytków i nie wpisanych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

KARTA ADRESOWA ZABYTKU		3. Miejscowość
GEZ		WIDAWA
1. Nazwa	2. Czas powstania	4. Adres
KAPLICZKA ŚW. JANA NAPEMUCENA	XVII w.	
7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym		
Widok od strony zachodniej		
		ul. Rynek Kościuski 14 98-170 Widawa Działka nr ewid. 167 Obręb 0031 Widawa
		5. Przynależność administracyjna
		Województwo: łódzkie
		Powiat: łaski
		Gmina: Widawa
		6. Formy ochrony
		Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Widawa (Uchwała Nr LXXIV/406/22 z dnia 29.11.2022 r.)

8. Historia, opis i wartości
W roku 1638 Wojciech i Anna Wężykowie dokonują fundacji kościoła i klasztoru bernardynów. Kapliczka św. Jana Nepomucena powstała wraz z ogrodzeniem w XVII wieku.
Kaplica w ogrodzeniu, muirowana z cegły ceramicznej, otynkowana. Półokrągłe zwięcenie szczytu z ozdobną nadbudową i metalowym krzyżem. Kaplica z umieszczoną na osi wnęką, w której ulokowana została rzeźba św. Jana Nepomucena. Otwierająca kaplicę arkada ozdobiona profilowaną opaską, flankowana parą zdwojonych kolumn i wygradzona metalową furtką. Kapliczka ozdobiona detalami architektonicznymi w formie pilastrów, gzymsów i opasek. Kapliczka zachowana w zakresie historycznej formy i materiału. Jest ważnym elementem zespołu pobernardyńskiego a także dziedzictwa kulturowego wsi.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji
Stan zachowania kaplicy zadowalający. Remonty oraz prace konserwatorskie przy rzeźbie muszą być prowadzone w uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków.

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

Agata Bamberska
Luty 2023 r.

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)

dotyczy zabytków nie wpisanych do rejestru zabytków i nie włączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ	KARTA ADRESOWA ZABYTKU		3. Miejscowość: WIDAWA
1. Nazwa KOŚCIÓŁ PARAFIALNY P.W. ŚW. MARCINA I ŚW. MAŁGORZATY w zespole kościoła p.w. św. Marcina i św. Małgorzaty	2. Czas powstania 1446 r. – wybudowanie kościoła 1846 r. – przebudowa kościoła		
7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym Widok od strony południowo-zachodniej			4. Adres ul. Stary Rynek 2 98-170 Widawa Działka nr ewid. 272 Obręb 0031 Widawa
		5. Przynależność administracyjna Województwo: łódzkie Powiat: łaski Gmina: Widawa	
		6. Formy ochrony Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Widawa (Uchwała Nr LXXIV/406/22 z dnia 29.11.2022 r.) Nr rej. 430/257/A z dnia 21.07.1967 r. Decyzja Nr KL.IV-680/135/67	

Kościół parafialny został wybudowany w roku 1446 r. na miejscu pierwotnego, prawdopodobnie drewnianego kościoła. Fundatorem kościoła był dziedzic z Widawy herbu Habbank, natomiast pierwszym plebanem był Mikołaj Treпка. Kościół został konsekrowany w 1476 r. W 1802 r. podczas pożaru miasta spłonął, a następnie został odbudowany na fundamentach zniszczonego pożarem kościoła, w 1846 r., jednak bez zachowania cech stylowych.

Kościół znajduje się przy drodze wojewódzkiej łączącej miejscowości Wieluń - Łódź. Bryła świątyni harmonijna i jednocześnie masywna. Kościół jest orientowany mурowany z cegły, na planie krzyża jednonawowy z dwoma niższymi kaplicami. Zwartą bryłę świątyni nakrywa dwuspadowy dach pokryty dachówką ceramiczną. W kalenicy dachu od strony wejścia znajduje się mурowana z urwa wieżyczka na sygnaturkę zwieńczona krzyżem, natomiast na dachu dwóch przyległychkaplic oraz w tylnej części kościoła dach zwieńczony jest metalowymi krzyżami. Ściany kościoła otynkowane, wzbogacone dekoracją architektoniczną w formie fryzów, szczytów, gzymsów i sterczyn oraz blend. Otwory okienne zamknięte półkoliście, drzwiowe prostokątne. Fasada symetryczna ujęta parą uskokowych szkarp z umieszczonym na osi wejściem głównym, zwieńczona ozdobnym trójkątnym szczytem.

Kościół jest cennym zabytkiem architektury sakralnej o znaczeniu zarówno lokalnym jaki ponadlokalnym. Zachowany w zakresie historycznej bryły i materiału, ze względu na swoją historię oraz zachowane formy architektoniczne.

Widok od strony zachodniej

Stan zachowania kościoła zadowalający. Widać liczne ubytki tynku na elewacji oraz pęknięcia na ścianach. Widoczne pęknięcia i uszkodzenia dachówek osłaniających dekoracyjne formy architektoniczne. Prace remontowe należy prowadzić z możliwie jak największym zachowaniem substancji zabytkowej, po uzyskaniu pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków.

Widok od strony północno-zachodniej

GEZ	KARTA ADRESOWA ZABYTKU		3. Miejscowość W I D A W A
1. Nazwa CMENTARZ PRZYKOŚCIELNY W GRANICACHOGRODZENIA Z OGRODZENIEM w zespole kościoła pw. św. Marcina i św. Małgorzaty	2. Czas powstania 1446 r. – wybudowanie kościoła 1846 r. – przebudowa kościoła		
7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do terenów lub stron świata albo mapą z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym Widok od strony południowo-zachodniej			4. Adres ul. Stary Rynek 2 98-170 Widawa Działka nr ewid. 272 Obręb 0031 Widawa 5. Przynależność administracyjna Województwo: łódzkie Powiat: łaski Gmina: Widawa 6. Formy ochrony Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Widawa (Uchwała Nr L.XXIV/406/22 z dnia 29.11.2022 r.)

Pierwszy kościół parafialny w Widawie został wybudowany w 1446 r. na miejscu pierwotnego, prawdopodobnie drewnianego. Fundatorem kościoła był dziedzic z Widawy hebu Habbank, natomiast pierwszym plebanem był Mikołaj Trepka. Kościół został konsekrowany w 1476 r. Prawdopodobnie już wówczas wokół świątyni istniał cmentarz przykościelny. Kościół parafialny spłonął podczas pożaru miasta w 1802 r., a następnie odbudowany na ocalałych fundamentach, jednak bez zachowania cech stylowych w 1846 roku. Przypuszcza się, że wraz z budową nowego kościoła, cmentarz przykościelny przestał być użytkowany, a teren wokół świątyni został wtórnie zagospodarowany.

Okres, w którym powstało ogrodzenie nie jest dokładnie znany. Parkan ma formę mурowanych z cegły otynkowanych i zwieńczonych dwuspadowym daszkiem przesel łączonych z pomocą mурowanych z cegły otynkowanych i zwieńczonych czterospadowymi daszkami słupków. Brama oraz furtka zamocowane są na słupach wyższych, zwieńczonych daszkami ozdobionymi kulami. Całość ogrodzenia tworzy spójną całość.

Teren wokół kościoła porośnięty jest trawą z posadzonymi wzdłuż ogrodzenia drzewami. Teren dawnego cmentarza przykościelnego, stanowiący obecnie teren przykościelny w granicach ogrodenia wraz z ogrodzeniem stanowią ważny element krajobrazu i dziedzictwa kulturowego wsi.

Widok od strony zachodniej

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan zachowania ogrodenia zły. Widac liczne ubytki tynku, spękania, a także braki w konstrukcji ogrodenia.

Prace w obrębie dawnego cmentarza przykościelnego oraz remontowe przy ogrodeniu należy prowadzić w uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków.

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

Agata Bamberska
Luty 2023 r.

Agata Bamberska

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)

data:czy zabytków nie wpisanych do rejestru zabytków i nie włączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ		KARTA ADRESOWA ZABYTKU		3. Miejscowość
1. Nazwa		2. Czas powstania		WIDAWA
CMENTARZ PARAFIALNY w zespole cmentarza parafialnego		XVIII w.		
7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym				
Skala mapy 1:5000				
				
4. Adres				
ul. Rocha 10 98-170 Widawa				
Działka nr ewid. 333 Obręb 0031 Widawa				
5. Przynależność administracyjna				
Województwo: łódzkie				
Powiat: łaski				
Gmina: Widawa				
6. Formy ochrony				
Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Widawa (Uchwała Nr LXXIV/406/22 z dnia 29.11.2022 r.)				

8. Historia, opis i wartości

Cmentarz rzymsko-katolicki założony w XVIII w. Cmentarz czynny, usytuowany w północnej części miejscowości Widawa, w oddaleniu od nieruchomości. Czytelność kwater jest dobra. Teren cmentarza jest ogrodzony. Na terenie cmentarza znajduje się kaplica św. Rocha.

Na cmentarzu znajdują się nagrobki o specjalnym znaczeniu historycznym, tj.:

- grób Michała Placzkowskiego, dr filol. Rektor Akademii Widańskiej (17.09.1769 r.)
- grób ks. Tadeusza Błaszczyńskiego – ostatniego gwardiana (1892 r.)
- MPN – „O niepodległość Polski poległym w powstaniu 1863 Cześć i Chwała” – Jan Grabowski – porucznik powstania 1863 r.
- Grób Rodziny Kuźmickiewiczów, dr Marian Linder – więzień obozu w Oświęcimiu, Henryk Kuźmickiewicz – więzień obozu w Dahau
- MPN – bohaterom poległym w walce o wolność ojczyzny i innych narodów – parafianie Widady
- MPN – groby mn. żołnierzy września 1939 r.

Widok od strony zachodniej

Grób Michała Placzkowskiego, dr filol. Rektor Akademii Widańskiej

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji
Ogólny stan zachowania cmentarza dobry. Prace konserwatorskie i roboty budowlane należy prowadzić w uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków.

Mogila pamięci żołnierzy Polskich

Widok na Kaplicę św. Rocha od strony zachodniej

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

Agata Bamberska

Luty 2023 r.

Agata Bamberska

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)

* dotyczy zabytków nie wpisanych do rejestru zabytków i nie włączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ	KARTA ADRESOWA ZABYTKU		3. Miejscowość
1. Nazwa KAPLICA CMENTARNA P.W. ŚW. ROCHA w zespole cmentarza parafialnego	2. Czas powstania 1893 r.	WIDAWA	
7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym Widok kaplicy od strony południowo-zachodniej.			4. Adres ul. Św. Rocha 98-170 Widawa Działka nr ewid. 333 Obręb: 0031 Widawa 5. Przynależność administracyjna Województwo: łódzkie Powiat: łaski Gmina: Widawa 6. Formy ochrony Brak miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

Cmentarz parafialny założony został w XVIII w. W centrum założenia znajduje się kaplica wbudowana staraniem ks. Stanisława Maniewskiego w 1893 r., na miejscu XVIII-wiecznej drewnianej. Świątynia wzniesiona w stylu neogotyckim, murowana z cegły ceramicznej pełnej na zaprawie wapienno-cementowej w wątku gotyckim, z zewnątrz nieotynkowana. Złożona z prostokątnej, jednoprzestrzennej nawy i węższego trójbocznie zamkniętego prezbiterium. Bryła kaplicy jest zwarta, dwuspadowa. Nawa i prezbiterium nakryte oddzielnymi dachami dwuspadowymi o niewielkim nachyleniu połaci. W kalenicy nawy wznosi się wieżyczka na sygnaturę, kryta dwuspadowym daszkiem zwieńczonym krzyżem. Elewacje posadowione na niskim, otynkowanym cokole; symetryczne, rozczłonkowane uskokowymi pilastrami, prostokątnymi płycinami i ostrołukowymi otworami. Poziomą artykulację ścian stanowi gzyms kordonowy, ciągnący się w górnej wysokości okien i obiegający na jednym poziomie wszystkie elewacje poza fasadą oraz gzyms koronujący. Fasada zwieńczona szczytem sterczyńnym, z wejściem na osi zadaszonym wlotnie wykonanym daszkiem z blachy falistej wspartym na stalowych profilach. W elewacje wmurowane są dwie tablice epitafijne: południowa ściana prezbiterium - poświęcona ks. kanonikowi Stefanowi Pawłowskiemu, zachodnia ściana nawy – upamiętniająca męczenną śmierć Kazimierza Jana Wojciechowskiego bohatera z okresu II wojny światowej. Kaplica cmentarna p.w. św. Rocha, wzniesiona w stylu neogotyckim, jest materialnym świadectwem epoki historyzmu w rozwoju architektury oraz ważnym dla lokalnej społeczności obiektem sakralnym. Cechują ją wartości zabytkowe (historyczne, architektoniczne i estetyczne).

Widok kaplicy od strony północno-wschodniej.

Stan zachowania kaplicy wymaga podjęcia prac remontowych w obrębie murów, dachu i obróbek deszczowych. Ściany są lokalnie zarysowane, zawilgocone, z ubytkami cegieł i zaprawy w licu. Pokrycie dachowe jest nieszczełne (widoczne zdeformowane arkusze blachy, z ogniskami korozji) i wymaga wymiany wraz z deszczowymi obróbkami blacharskimi. Należy uzupełnić szklenie w oknach oraz przeprowadzić konserwację stolarki otworowej. Zaleca się likwidację wlotnego zadaszania nad wejściem głównym, którego forma nie jest dopasowana do stylu architektury kaplicy. Płyty epitafijne należy poddać pracom konserwatorskim.

Widok fasady kaplicy.

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

mgr Kinga Balcerzak

W. Balcerzak
Grudzień 2022 r.

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

*dotyczy zabytków nie wpisanych do rejestru zabytków i nie należących do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ	KARTA ADRESOWA ZABYTEKU		3. Miejscowość
1. Nazwa	CMENTARZ ŻYDOWSKI		2. Czas powstania
			XVIII w.
7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym			4. Adres
Skala mapy 1:2000			Kielczyłowska 15 98-170 Widawa
			Działka nr ewid. 755 Obręb 0031 Widawa
			5. Przynależność administracyjna
			Województwo: łódzkie
			Powiat: łaski
			Gmina: Widawa
			6. Formy ochrony
			Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Widawa (Uchwała Nr LXXIV/406/22 z dnia 29.11.2022 r.)
			

Cmentarz żydowski został założony w połowie XVIII wieku. Był to okres napływu ludności Żydowskiej do miejscowości Widawa. Ostatni znany pochówek odbył się na nim w 1940 r. Cmentarz został zdewastowany podczas wojny. Cmentarz obejmuje powierzchnię 1,2 ha, został ogrodzony siatką metalową. Układ przestrzenny cmentarza jest nieczytelny. W historycznej lokalizacji zachowana została stojąca macewa. Część płyt nagrobnych w formie zbioru umieszczone zostały pod tablicą upamiętniającą. Dawny cmentarz stanowi historyczne świadectwo obecności ludności pochodzenia Żydowskiego na terenie gminy Widawa, tym samym przedstawia wielokulturowość tych ziem.

Zachowana stojąca macewa

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji
Stan zachowania cmentarza jest zły. Teren cmentarza porośnięty roślinnością łaskową. Prace konserwatorskie i roboty budowlane należy prowadzić po uzyskaniu pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków.

Zbiór macew

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

Agata Bamberska

Luty 2023 r.

Agata Bamberska

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)

dotyczy zabytków nie wpisanych do rejestru zabytków i nie
włączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

3. Miejscowość

WIDAWA

1. Nazwa

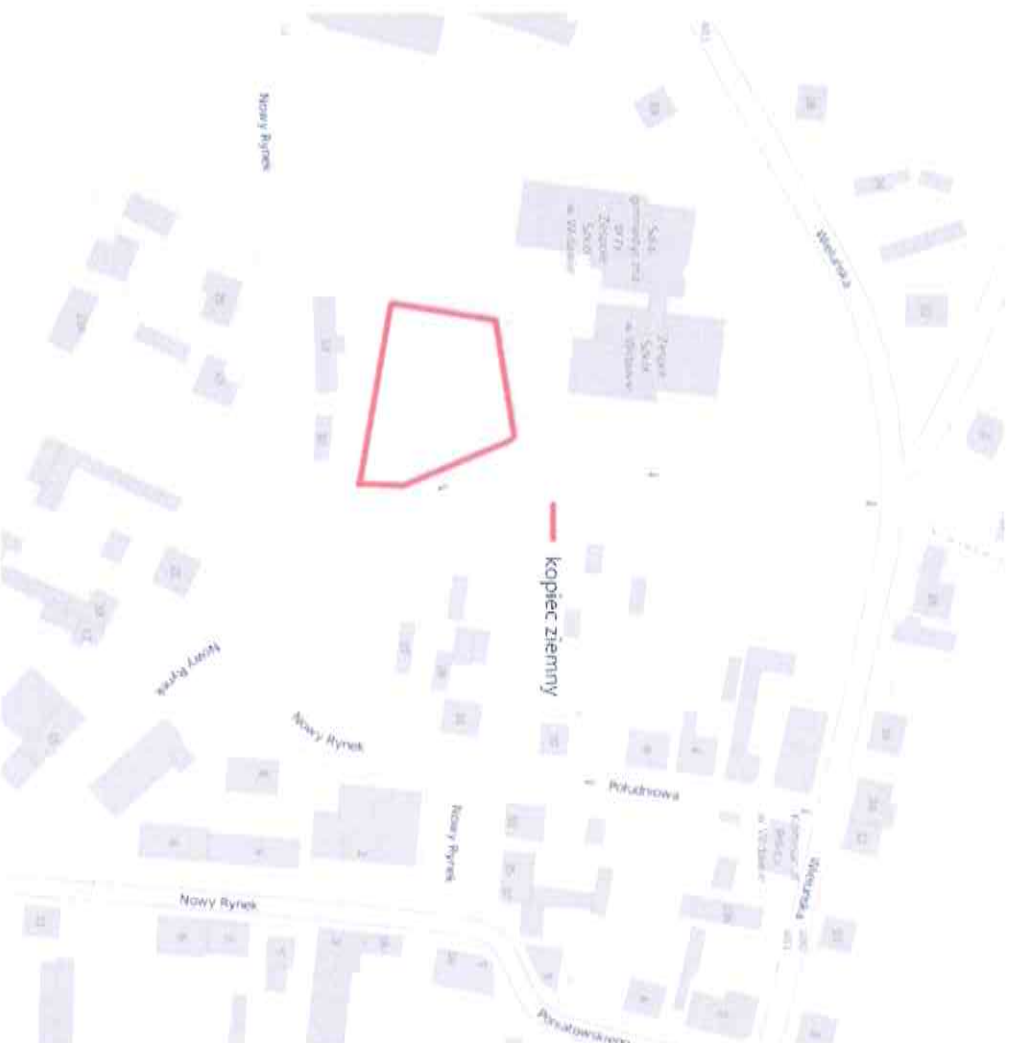
KOPIEC ZIEMNY

2. Czas powstania

XVII w.

7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

Skala mapy 1:2000

4. Adres

Wieluńska 17
98-170 Widawa

Działka nr ewid. 7/1
Obręb 0031 Widawa

5. Przynależność administracyjna

Województwo: łódzkie

Powiat: łaski

Gmina: Widawa

6. Formy ochrony

Miejscowy plan zagospodarowania
przestrzeni Gminy Widawa (Uchwała
Nr LXXIV/406/22 z dnia 29.11.2022 r.)

Nr rej.258/A

8. Historia, opis i wartości

Kopiec ziemny znajduje się na terenie Zespołu Szkół w Widadwie.

Kopiec ziemny jest formą naturalną kryjącą ślady pochówków z XVII wieku, najprawdopodobniej po epidemiologicznych. Kroniki zawierają informacje o licznych zarazkach nawiedzających Widadę. Największe z nich to morowa zaraza z 1714 roku i epidemia cholery z roku 1852. Kopiec jest miejscem pochówku ludzi zmarłych w wyniku tych epidemii. W latach 30 – tych XX wieku wzgórze zostało zadrzewione, a do tego czasu było porośnięte rzadkimi gatunkami krzewów.

Kopiec ziemny jest ważnym elementem krajobrazowym miejscowości. Natomiast historia tego miejsca jest dziedzictwem dla tutejszych mieszkańców.

Widok na kopiec od strony południowej

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan zachowania kopca bardzo dobry. Ewentualne prace prowadzić w porozumieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków.

Widok na kopiec od strony północno-wschodniej

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

Agata Bamberska
Luty 2023 r.

Bamberska

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)

dotyczy zabytków nie wpisanych do rejestru zabytków i nie
włączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ		KARTA ADRESOWA ZABYTKU		3. Miejscowość
1. Nazwa	PIWNICE MYKWY	2. Czas powstania	XIX w.	WIDAWA
7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do terenów lub stron świata albo mapą z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym Wnętrze piwnic mykwy				4. Adres
				ul. Sieradzka 5 98-170 Widawa
				Działka nr ewid. 137/2 Obręb 0031 Widawa
				5. Przynależność administracyjna
				Województwo: łódzkie
				Powiat: łaski
				Gmina: Widawa
				6. Formy ochrony
				Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Widawa (Uchwała Nr LXXIV/406/22 z dnia 29.11.2022 r.)

Synagoga w Widawie została wybudowana została w połowie XIX wieku. Podczas II wojny światowej uległa dewastacji, a po wojnie opuszczony budynek przebudowano i zaadaptowano na zakład produkcji odzieży. W latach 70. XX w. budynek został ponownie przebudowany, w wyniku czego całkowicie zatracił cechy dawnej synagogi.

Obecnie, na terenie Widawy zachowały się jedynie piwnice dawnej mykwy.

Piwnice są murowane z cegły, nakryte sklepieniem krzyżowym, i sklepieniem łukowym w części korytarzy.

Piwnice dawnej mykwy są świadectwem historycznym, obecności Żydów na łutajskich terenach. Są cennym zabytkiem o znaczeniu zarówno lokalnym jak i ponadlokalnym.

Wnętrze piwnic mykwy

Stan zachowania piwnic niezadowalający. Widać liczne zniszczenia i zaniechanie.

Prace remontowe i konserwatorskie prowadzić po uzyskaniu pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków.

Wnętrze piwnic mykwy

Agata Bamberska
Luty 2023 r.

Bamberska

dotyczy zabytków nie wpisanych do rejestru zabytków i nie związanych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ		KARTA ADRESOWA ZABYTKU		3. Miejscowość
1. Nazwa	BUDYNEK MIESZKALNY		2. Czas powstania	WIDAWA
7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do terenów lub stron świata albo mapą z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym				
Widok od strony północno-zachodniej				
				
				4. Adres
				ul. Rynek Kościuski 19 98-170 Widawa Działka nr ewid. 168 Obręb 0031 Chociw
				5. Przynależność administracyjna
				Województwo: łódzkie Powiat: łaski Gmina: Widawa
				6. Formy ochrony
				Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Widawa (Uchwała Nr LXXIV/406/22 z dnia 29.11.2022 r.)

8. Historia, opis i wartości Budynek mieszkalny powstał w latach 20 XX w. w miejscowości Widawa. Budynek murowany z cegły ceramicznej, otynkowany. Wykonany na rzucie prostokąta, parterowy z poddaszem użytkowym, przykryty dachem czterosпадowy, krytym blachodachówką z otworami okiennymi oświetlającymi poddasze. Fasada budynku 7-osiowa, ukształtowana symetrycznie. Zachowane historycznie prostokątne otwory okienne. Charakterystycznymi elementami budynku są dwa wysunięte ryzality oraz facjata w centralnej części fasady, każdy z elementów posiadający dwuspadowy dach, pokryty blachodachówką. Ryzality oraz facjata posiadają ozdobne gzymsy oraz okrągłe rozety. Budynek stanowi przykład zachowania historycznego kształtu zabudowy mieszkalnej. Ze względu na swój charakter i wygląd wyróżnia się na tle pozostałych zabudowań tutejszej miejscowości.	9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji Budynek w dobrym stanie zachowania. Ewentualne działania naprawcze i konserwatorskie prowadzić w uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków.
10. Wykonanie karty (autor, data i podpis) Agata Bamberska Luty 2023 r.	11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków) ŁÓDŹSKI WOJEWÓDZKI KONSERWATOR ZABYTKÓW *Karty zabytków nie wpisanych do rejestru zabytków i nie włączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

KARTA ADRESOWA ZABYTKU		3. Miejscowość
GEZ		WIELKA WIEŚ A
1. Nazwa	2. Czas powstania	4. Adres
KAPLICZKA	1938 r.	
7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym		Wielka Wieś A 29 98-170 Widawa Działka nr ewid. 168 Obręb 0032 Wielka Wieś A
Widok od strony zachodniej		
		
5. Przynależność administracyjna		
Województwo: łódzkie		
Powiat: łaski		
Gmina: Widawa		
6. Formy ochrony		
Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Widawa (Uchwała Nr XXVI/169/09 z dnia 10.03.2009 r.; Uchwała Nr XXXVII/232/17 z dnia 06.03.2017r.)		

8. Historia, opis i wartości

Kapliczka wybudowana w 1938 r., usytuowana w środku miejscowości Wielka Wieś A. Kapliczka w formie słupa na rzucie prostokąta, ściany murowane z cegły, dach dwuspadowy wykonany z blachy, zwieńczony krzyżem z figurą Chrystusa Ukrzyżowanego. Kapliczka słupowa, dwukondygnacyjna zwieńczona trójkątnym szczytem. Na poziomie wyższym ulokowana została prostokątna nisza zanknięta łukiem odcinkowym oraz umieszczona wewnątrz figurą Matki Bożej. Elewacja kapliczki ceglana, częściowo obudowana płytkami klinkierowymi, w partii szczytu pokryta tynkiem i pomalowana. Kapliczka posiada ogrodzenie wykonane z metalowej siatki oraz przęsł.

Kapliczka zachowała się w zakresie historycznej formy. Jest ważnym elementem krajobrazu, jak również dziedzictwa kulturowego wsi.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Kapliczka zachowana w stanie dobrym. Ewentualne działania naprawcze należy prowadzić w uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków.

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

Agata Bamberska
Luty 2023 r.

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)

ŁÓDZKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW
Aleksandra Stępien

dotyczy zabytków nie wpisanych do rejestru zabytków i nie
włączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

KARTA ADRESOWA ZABYTKU		3. Miejscowość
GEZ		ZBORÓW
1. Nazwa	2. Czas powstania	
MŁYN WODNO-ELEKTRYCZNY	1917 r.	
7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do terenów lub stron świata albo mapą z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym Widok młyna od strony północnej		4. Adres
		Zborów 16
		98-170 Widawa
		Działka nr ewid. 591
		Obręb 0040 Zborów
		5. Przynależność administracyjna
		Województwo: łódzkie
		Powiat: łaski
		Gmina: Widawa
		6. Formy ochrony
		Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Widawa (Uchwała Nr XXVI/169/09 z dnia 10.03.2009 r.; Uchwała Nr XXXVII/232/17 z dnia 06.03.2017r.)
		Nr rej. 3271/A
		Decyzja KL.IX 53408/86

8. Historia, opis i wartości

Budynek młyna został postawiony w 1917 r. przez Józefa Wołnickiego. Młyn usytuowany jest nad rzeką Nieciecz, w północno – wschodniej części wsi, ok. 20 m od drogi Zborów – Zawady.

Młyn na rzucie prostokąta z przybudówką od strony zachodniej. Budynek posadowiony na podmurówce, a od strony rzeki na fundamencie betonowym. Budynek trój kondygnacyjny, szeroko frontowy, nakryty dwuspadowym dachem pokrytym papą. Ściany budynku wykonane z konstrukcji drewnianej z prostokątnymi otworami okiennymi. Stolarza okienna drewniana z widocznymi szprosami.

Młyn wodno-elektryczny stanowi ważny element kulturowy gminy, posiada także wyjątkową wartość historyczną dla mieszkańców wsi Zborów, ze względu pełnioną wcześniej funkcję. Jest to obiekt wyróżniający się na tle pozostałej zabudowy wsi. Młyn jest materialnym świadkiem historii rozwoju młynarstwa oraz jedynym zachowanym na terenie gminy Widawa przykładem drewnianej architektury przemysłowej z pocz. XX w. Młyn w uznaniu walorów zabytkowych wpisany został do rejestru zabytków nieruchomych.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan zachowania budynku niezadawalający. Ściany zewnętrzne z widocznymi odchyleniami desek. Brak przeszkleń w oknach oraz uszkodzona konstrukcja stolarza.

Ewentualne działania naprawcze i konserwatorskie przy obiekcie należy prowadzić po uzyskaniu pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków.

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

Agata Bamberska
Luty 2023 r.

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)

dotyczy zabytków nie wpisanych do rejestru zabytków i nie włączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków